

Laidiens: 04.02.2011., Nr. 20

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr.11

Rīgā 2011.gada 28.janvārī (prot. Nr.4 2.p.)

**Grozījumi "Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides
normatīvajos noteikumos"**

Izdoti saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 50.⁸ panta sesto daļu un 50.⁹ panta astoto daļu

Izdarīt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 20.03.2009. normatīvajos noteikumos Nr. 38 "Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) šādus grozījumus:

1. Izteikt 4.10. punktu šādā redakcijā:

"4.10. stresa testēšana – dažādas tehnikas (kvantitatīvas vai kvalitatīvas), ko izmanto, lai noteiktu dažādu ārkārtēju, bet iespējamu nelabvēlīgu notikumu vai izmaiņu tirgus nosacījumos potenciālo ietekmi uz bankas un bankas konsolidācijas grupas risku līmeni un finanšu un kapitāla rādītājiem. Šajos noteikumos ar stresa testēšanu apzīmē gan jutīguma analīzi (*sensitivity analysis*), gan scenāriju analīzi (*scenario analysis*), gan reverso stresa testēšanu (*reverse stress testing*). Jutīguma analīzi izmanto, lai noteiktu kāda atsevišķa riska faktora vai vairāku risku faktoru vienlaicīgu nelabvēlīgu izmaiņu ietekmi uz bankas risku līmeni un finanšu un kapitāla rādītājiem (t.i., lai novērtētu bankas finanšu un kapitāla rādītāju jutīgumu pret izmaiņām vienā vai vairākos riska faktoros). Scenāriju analīzi izmanto, lai novērtētu bankas darbībai būtiska nelabvēlīga scenārija (t.i., iekšēja vai ārēja nelabvēlīga notikuma vai nelabvēlīgu izmaiņu makroekonomiskajos rādītājos vai tirgus nosacījumos) ietekmi uz visu bankas darbībai piemītošo būtisko risku līmeni un finanšu un kapitāla rādītājiem. Reverso stresa testēšanu izmanto, lai identificētu tādas negatīvas sekas (piemēram, darbības zaudējumi, aktīvu vērtības samazināšanās, aktīvu likviditātes zudums, noguldījumu aizplūde, finansējuma avotu nepieejamība u.tml.), kā rezultātā var tikt apdraudēta bankas turpmākā darbība, apzinātu notikumus vai notikumu kombinācijas, kā rezultātā minētās negatīvās sekas var iestāties, un identificētu nepieciešamos koriģējošos pasākumus;"

2. Aizstāt 4.12. punktā vārdus "iespējamu nelabvēlīgu notikumu iestāšanās gadījumā" ar vārdiem "iespējamu bankas darbībai būtisku nelabvēlīgu scenāriju iestāšanās gadījumā".

3. Izslēgt 8. un 9. punktā vārdu "kalendārā".

4. Izteikt 13.3. punktu šādā redakcijā:

"13.3. ir dokumentēti un saskaņā ar bankā noteikto kārtību atbildīgajā bankas struktūrvienībā un vismaz reizi gadā bankas padomē apstiprināti kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultāti, t.sk. bankas novērtējums par tās risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kapitāla rezervi, kopējo nepieciešamā kapitāla apmēru un bankas rīcībā esošā kapitāla apmēru, kapitāla pietiekamības procesā veiktajā stresa testēšanā apskatītie scenāriji, pieņēmumi un stresa testēšanas rezultāti, kapitāla pietiekamības mērķi, kapitāla pietiekamības novērtējuma

secinājumi, pasākumu programma kapitāla pietiekamības nodrošināšanai un citi lēmumi, kas pieņemti kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātā."

5. Izslēgt 16. punktā vārdus "un kapitāla rezerves".

6. 17.1., 17.2. un 17.3. punktā:

izslēgt vārdus "un kapitāla rezerves";

aizstāt vārdus un skaitļus "šo noteikumu 41., 47.–49., 52., 63. un 70. punktā aprakstītās vienkāršotās metodes" ar vārdiem un skaitļiem "šo noteikumu 41., 47.–49., 52. un 63. punktā aprakstītās vienkāršotās metodes".

7. Izteikt 25.3. punkta trešo teikumu šādā redakcijā:

"Stresa testēšanas rezultāti tiek ņemti vērā, nosakot kredītriska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru;"

8. Izteikt 26. punkta otro teikumu šādā redakcijā:

"Lai nodrošinātu kredītriska novērtēšanu, banka regulāri veic stresa testēšanu un analizē stresa testēšanas rezultātus, kurus ņem vērā, nosakot kredītriska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

9. 28.2. punktā:

aizstāt vārdus un skaitli "Bāzeles Banku uzraudzības komitejas izstrādātajās rekomendācijās "Praktiskie un teorētiskie jautājumi ekonomiskā kapitāla modelēšanā" (*Range of practices and issues in economic capital modeling*)⁴" ar vārdiem un skaitli "Bāzeles Banku uzraudzības komitejas izstrādātajās rekomendācijās "Pieeju veidi un strīdīgie jautājumi (problēmas) ekonomiskā kapitāla sistēmās" (*Range of practices and issues in economic capital frameworks*)⁴";

izteikt parindes 4. piezīmi šādā redakcijā:

"⁴ Resurss internetā: <http://www.bis.org/publ/bcbs152.htm>."

10. Izteikt 28.6. punktu šādā redakcijā:

"28.6. stresa testēšanas rezultāti tiek ņemti vērā, nosakot kredītriska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

11. Izteikt 29. punktu šādā redakcijā:

"Bankai, kuras finanšu instrumentu portfelis ir būtisks, ieteicams izvērtēt tirgus riskus, kas piemīt visam finanšu instrumentu portfelim. Ar finanšu instrumentu portfeli šo noteikumu 29.–33. punkta nolūkiem apzīmē visus bankas finanšu instrumentus, izņemot tos, attiecībā uz kuriem bankai ir nolūks un spēja turēt līdz termiņa beigām, un ilgtermiņa ieguldījumus kapitāla instrumentos. Bankai, kuras finanšu instrumentu portfelis ir būtisks, ieteicams tirgus risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai izmantot riskam pakļautās vērtības (tālāk tekstā - RPV) iekšējos modeļus, pat ja banka neizmanto tos tirgus risku minimālo regulējošo kapitāla prasību aprēķinam."

12. Izteikt 30.3. punkta trešo teikumu šādā redakcijā:

"Stresa testēšanas rezultātus ņem vērā, nosakot tirgus risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

13. Izteikt 31. punkta otro teikumu šādā redakcijā:

"Stresa testēšanas rezultāti tiek ņemti vērā, nosakot tirgus risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

14. 32.2. punktā:

aizstāt vārdus un skaitli "Bāzeles Banku uzraudzības komitejas izstrādātajās rekomendācijās "Praktiskie un teorētiskie jautājumi ekonomiskā kapitāla modelēšanā" (*Range of practices and issues in economic capital modeling*)⁵" ar vārdiem un skaitli "Bāzeles Banku uzraudzības komitejas izstrādātajās rekomendācijās "Pieeju veidi un strīdīgie jautājumi (problēmas) ekonomiskā kapitāla sistēmās" (*Range of practices and issues in economic capital frameworks*)⁵";

izteikt parindes 5. piezīmi šādā redakcijā:

"⁵ Resurss internetā: <http://www.bis.org/publ/bcbs152.htm>."

15. Izteikt 32.6. punktu šādā redakcijā:

"32.6. stresa testēšanas rezultāti tiek ņemti vērā, nosakot tirgus risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

16. Izteikt 35.1. punkta otro teikumu šādā redakcijā:

"Ja bankas iekšējām vajadzībām noteiktā operacionālā riska definīcija atšķiras no minimālo kapitāla prasību noteikumos noteiktās operacionālā riska definīcijas, banka nodrošina, ka esošās atšķirības ir ietvertas operacionālā riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra aprēķinā;"

17. Izteikt 36. punkta ievaddaļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

"Papildus banka veic stresa testēšanu un iegūtos rezultātus ņem vērā, nosakot operacionālā riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

18. Izteikt 37. punkta otro teikumu šādā redakcijā:

"Lai nodrošinātu operacionālā riska novērtēšanu, banka regulāri veic stresa testēšanu un iegūtos rezultātus ņem vērā, nosakot operacionālā riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru."

19. Izteikt 38.5. punkta otro teikumu šādā redakcijā:

"Stresa testēšanas rezultātus banka ņem vērā, nosakot operacionālā riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru;"

20. 42.2. punktā:

aizstāt vārdus un skaitli "Bāzeles Banku uzraudzības komitejas izstrādātajās rekomendācijās "Praktiskie un teorētiskie jautājumi ekonomiskā kapitāla modelēšanā" (*Range of practices and issues in economic capital modeling*)⁶" ar vārdiem un skaitli "Bāzeles Banku uzraudzības komitejas izstrādātajās rekomendācijās "Pieeju veidi un strīdīgie jautājumi (problēmas) ekonomiskā kapitāla sistēmās" (*Range of practices and issues in economic capital frameworks*)⁶";

izteikt parindes 6. piezīmi šādā redakcijā:

"⁶ Resurss internetā: <http://www.bis.org/publ/bcbs152.htm>."

21. Izteikt 46. punktu šādā redakcijā:

"46. Bankas kredītportfeli šo noteikumu 47.–49. punkta izpratnē veido bankas klientiem, izņemot centrālām valdībām, pašvaldībām un bankām, izsniegtie kredīti un ārpusbilances saistības pret šiem klientiem (tālāk tekstā visi kopā – kredīti). Kredītus šo noteikumu 47.–49. punktā aprakstītajā aprēķinā iekļauj summā, kas nav samazināta par izveidotajiem uzkrājumiem. Ārpusbilances saistības pret klientiem šo noteikumu 47.–49. punktā aprakstītajā aprēķinā iekļauj, nepiemērojot korekcijas pakāpes."

22. Izslēgt 47.1.1. punkta ievaddaļā vārdu "kredītportfeļa".